

(I)

G. 518

40. C. 20.

A

SUPPLEMENT

TO THE

Philosophical Transactions

FOR THE

Month of *October*, 1702.

When an English Copy of this Paper was put into the
Hands of the Secretary of the Royal Society.

In Hippocratis Aphorismos Commentariolus.

Authore Martino Lister.

HUjus Commentarioli rationem reddere idem esset,
ac si quis singula in singulos Aphorismos ab Au-
thore dicta, transcriberet; qui ferè totidem præ-
cepta sunt de corporis œconomia, tam sanitatis, quàm
valetudinis adversæ statu; illudque adeo tanquam super-
vacaneum omittendum credidit. Quæ verò ad hunc su-
perioioremque ejus tractatum in *Sanctorium de medicina*
statica peculiariter spectant, nempe *humorum concoctiones*,
paucis ponenda esse videntur.

A

Humo-

Humorum itaque *secretio* sive percolatio è sanguine, cui nulli omnino naturaliter insunt, ei esse videtur longè maximus error, causaque præcipua, cur frustra adhuc exhibitæ fuerunt tot hypotheses ad explicandam naturam humanam: hinc, inquit, tot & tantæ hallucinationes ortæ sunt; nimirum sanguinis fermentatio, ejusque ab humoribus depuratio, succus nescio quis nutritius, (qui aliàs liquidum nervorum, spiritusve animales dicitur) copia incredibili per insensibilem transpirationem jugiter amittendus, & similia. In hujus autem rei gratiam nervi, reclamante anatomia, pertusi sunt, perinde ut de universis fibrillis partes corporis organicas constituentibus fabulantur; nempe eos concavos esse, more tubulorum; etiamsi ii *ope conspiciendorum* vel exquisitissimorum nondum alii detecti sunt, quàm solida quædam filamenta; imo neque hætenus *morborum beneficio* aliter visi sunt; qui tamen alia omnia vasorum genera aliquando varicibus amplificare solent, ut vel nudis oculis tandem conspicienda sint. Canes nobis (ut id hic obiter notem) non tantùm jugulandi, sed omni morborum genere de industria afficiendi sunt: ita & medicamentorum vires, & partium quarumcunque fabrica, ususque citò & clarè elucebunt: quam certè methodum junioribus nostris, & athletica valetudine gaudentibus, vehementer commendo, à quâ mirabiles progressus in re medica auguror.

Cùm itaque *secretio humorum* quorumcunque è sanguine, integra valetudine firmaque existente, *mera fictio* sit, ipse Author non sine optima ratione, ut arbitratur, ejus loco, humorum concoctiones in visceribus glandulisque ubique substituit, ex una scilicet atque eadem pura, puta sanguinis massa; siquidem viscera quæque majora, viscellaque, quas glandulas vocant, non mera itinera sunt ad humores transmittendos, eosque in se recipiendos, deponendosque; sed

sed ipsæ quoque officinæ sunt, ubi quilibet humores conficiuntur, suumque characterem ultimum atque discretivum induunt: & quemadmodum chylus in ventriculo liquatur, id est, extra atque ante ejus ingressum in sanguinem; ita singuli quique corporis humores fabricantur, extra citraque sanguinis circulum, non excepta insensibilis perspirationis materia, etiamsi omnium humorum longè copiosissima sit: quod minus mirandum, cum ultima & consummatissima sit omnium & singularum totius corporis officinarum concoctio atque dispendium, non secus atque flatus in intestinis ex unius fere chyli concoctione.

At nervos concavos esse, necesse est; nam omnino (ut nuper *Quidam*) ita vult mechanica Philosophiæ ratio, id quidem *petere principium* est, audacter nimis, præterque summam virtutem modestiamque disciplinæ mathematicæ, quæ nihil unquam postulare consuevit, nisi facillimum datum, & ex sua natura perspicuum. At quorsum hæc tua festinatio? nemini certè pudori est, fateri non posse ulterius progredi in hac vel illa functionis corporis exponenda: interim anatomiam colas velim; sat citò calculi adhibentur, cum rerum naturæ Historia uberior sit, & per se explicatior.

Fatetur Author jam diu esse, cum non pauca ad humorum concoctionem speciantia exarasset, eaque edere cogitasset, sed rem distulit, quod speravit, à summa hujus temporis industria, glandulas plerasque non potuisse diu latere, sed eas singulas jam jam describendas, transitusque sanguinis in eas rationem clarè exhibendam fore; cum ipsa res expertissima sit.

Peieri autem similitudo, quâ ventriculus intestinaque, cum lacteorum vasorum appendicibus, glandulæ comparantur, elegans quidem, & multi ingenii imaginatio est; sed *Bellino* imposuisse videtur, cum inde affirmaverit, glandulas

dulas tantum vasorum ab arteriis exeuntium longitudine, numero, crassitieque inter se discrepare. Illud tamen verissimum, (quantum video) glandularum fabricam pene unice in anatomia, certè maximè & vehementer, desiderari: Sed fabrica cujusque partis demonstranda, non cæca aliqua conjectura fingenda est.

Missà itaque in præsentiarum peculiari humorum doctrina, quam meditor, quatenus scilicet ex concoctionibus sanguini extraneis deducendi sunt; unum interim alterumque considerandum offert Author: nimirum *primum*, an absurdum sit cogitare, cum ex immensa varietate cibi potûsque unus chylus intra ventriculum perpetuò conficiatur, idemque lacteis venis propter summum suum candorem, dulcedinem, puritatemque mirificè conspicuus, ad eundem modum ex uno eodemque sanguine, minimè difformi, sed sibi per omnia sua vasa simili, multiplicem humorum varietatem posse concoqui, certe visceribus glandulisque plurimùm inter se discrepantibus, quas totidem ventriculos concoctionum respectu esse, diximus.

Alterum illud, quemadmodum universæ corporis partes sive membra ejus *simul* extant, nec unum alteri superinducitur: (fœlix seculi præteriti inventum) ita illorum omnium vasa non vacua genita fuisse, sed singula suis humoribus connatis repleta, ut scilicet in promptu sit quoddam condimentum, ad sanguinem iis continuò impulsus, cum vita & nutritio inceptura sit, in varios propriosque humores digerendum.

Hæc autem pauca sufficiant, ad aliquam certè pleniorē intelligentiam ejus, quod toties in duobus commentariis de humorum concoctione passim expositum fuit.

e,
e-
ne
i:
la
i-
is
e-
;
i
-
-
d
-
-
a